

• הכנס השלישי על מדעני עלוקות (מאי 1990)
 • כנס על התורה הספקטורלית של האופרטורים הדיפרנציאליים (יוני 1990)
 נשיא האקדמיה יבדוק אפשרות להגדיל את תקציב התמיכה בכינוסים בינלאומיים בתש"ן ב-15,000 דולר.
 המועצה מאשרת מתן חסות ותמיכה לכנס הבינלאומי לאקולוגיה וטקסונומיה של יונקים באפריקה ובכנס הבינלאומי למכניקה עיונית ושימושית, שיתקיימו בירושלים בתשנ"א-תשנ"ב.

הצעת תקציב תש"ן

המועצה מאשרת את הצעת תקציב האקדמיה לשנת תש"ן. ההצעה תוגש לאישור האסיפה הכללית של האקדמיה.

מדע במדינות קטנות

המועצה תקים ועדת היגוי לכנס בנושא "מדע במדינות קטנות". חברים מוצעים לוועדה זו: הפרופסורים יורטר, רוטנשטריך, איזנשטדט, ליפקין, רבין.

פעילות בתחומי האסטרונומיה

פרופ' יורטר ופרופ' דוסטרובסקי ימנו ועדה להצעת תוכנית-אב לפיתוח המחקר באסטרונומיה בישראל.

חברי אקדמיה בין מקבלי הסרטיפיקטים מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים

ב-20 ביוני 1989 ערכה האוניברסיטה העברית בירושלים את "כנס מקבלי הסרטיפיקטים" עם מקבלי הסרטיפיקטים נמנים אישי ציבור וחוקרים בעלי שם.

עם עלייתו של היטלר לשלטון בגרמניה והתגברות האנטישמיות באירופה, גברה בקרב יהודי אירופה התחושה כי טלטלה עומדת לבוא על השולם וכי עליהם לנס על נפשם. יהודים רבים ארו את מטלטליהם והפליגו בימים לחפש מקלט. רבים עדיין האמינו אז כי הרעה תחלוף, אך חיו שהבינו כי לנס היהודי אין עוד עתיד באירופה. יהודים רבים עשו כל שביכולתם כדי להשיג סרטיפיקט שיאפשר להם לעלות לארץ-ישראל. בשנות השלושים הגיעו לארץ-ישראל מאות נשים וגברים באמצעות סרטיפיקטים של האוניברסיטה העברית בירושלים. חלקם לא התכוונו כלל ללמוד באוניברסיטה, אך הסרטיפיקט היה עבורם אמצעי להגיע לארץ למרות גזרות הספר הלבן שהצהיג השלטון המדטורי.

בנובמבר 1936 העיד ראש מחלקת ההגירה והסטטיסטיקה של ממשלת פלשתינה כי השולים החדשים בעלי הסרטיפיקטים אינם מגיעים לאוניברסיטה. עקב כך החליטה ממשלת

בריטניה לקצץ את מספר הסרטיפיקטים, והמספר ירד מ-945 ב-1935 ל-291 ב-1937. על אף זאת הגיעו ארצה כ-2,000 בעלי סרטיפיקטים מטעם האוניברסיטה.

ברשימות של מקבלי הסרטיפיקטים מצאנו את שמותיהם של כמה מחברי האקדמיה למדעים:

פרופ' אפרים אורבך, פרופ' חיים ביינארט, פרופ' יעקב ליכט, פרופ' דוד פלוסר, פרופ' יחושע פראוור, פרופ' נתן רוטנשטריך.

מובא כאן סיפורו של פרופ' חיים ביינארט:

אני תיך הגימנסיון העברי ברינה. בגימנסיון למדתי הכול בעברית. למעשה זה היה מרכז גוס של סטודנטים לארץ-ישראל, בלטיבה היתה אוניברסיטה אחת בלבד, ובשנות השלושים הונהג בה "גמרוס קלאוזוס" לגבי יהודים. לפקולטה לרפואה התקבל כסטודנט יהודי אחד בשנה ומעטים התקבלו למשפטים. וכך לא נותרה ברירה, ויהודים למדו בפקולטה למדעי-הרוח, אך לא היתה יכולה לצמוח לחם תעסוקה בעתיד.

GOVERNMENT OF PALESTINE
 حكومة فلسطين
 במשלה פלשתינה (א"י)

Bearer has registered as an immigrant into Palestine and is permitted to remain permanently in the country.

قد سجل ناقل هذه كهاجر لفلسطين وصرح له بالبقاء فيها دائما

המוקדן (בעלים) בדואר הפלשתינה (א"י) והוא מותר להשאיר בארץ תמיד

Serial No. 2161252

JAFFA

1933

for DIRECTOR,
 DEPARTMENT OF IMMIGRATION

בכל זאת נחשבה לטביה לארץ שבה ליהודים טוב יחסית, ולכן חילקה שם התנועה הציונית הרבה פחות סרטיפיקטים מאשר בפולין, ורק בודדים זכו לקבלם. הנער חיפש דרכים לעלייה, ואחת הדרכים היתה האוניברסיטה העברית, אך לאוניברסיטה העברית לא היה נציג ברירה, כפי שהיה אי פוננסקי בפולין, והיה צורך לחפש קשר ישיר לאוניברסיטה.

כבר בגיל צעיר חלמתי על ארץ-ישראל ורציתי לעלות לארץ. לאחר שסיימתי את לימודי בגימנסיון החלטתי לשרת שנה בצבא לטביה, כדי שאוכל בבוא העת לצאת מלטביה ללא בעיות. לאחר התחלת שירותי כתבתי מכתב למזכירות האוניברסיטה העברית בירושלים וחבטתי את משאלתי לעלות לארץ-ישראל וללמוד באוניברסיטה. קיבלתי תשובה מפר איגרא, מזכיר המחלקה האקדמית של האוניברסיטה, כי התקבלתי וכי עלי לשלם עשרים ושלש ליש"ש לשנתיים לימודים, ולהשיג ערבות של אדם שיוכיח כי לא אפול למעמסה על הממשלה הבריטית. אם יתמלא תנאים אלה, כך נאמר לי, אוכל לקבל סרטיפיקט.

באותה תקופה היה המסטר בלטביה לאומני קיצוני והאנטישמיות שאתה. ב-1934 עלה לשלטון קרלוס אולמניס. תנאי הקיום של היהודים היו קשים. יהודים נשלחו ממסורות פרנסתם בתוקף "ארגון מרדכי" של הכלכלה, וחלו הנבלות על הוצאת כספים מהמדינה. יהודים נאסרו על כל מעשה שנחשב כעבירה על חוקי המדינה. לאחר שאמצים הצלחתי לגייס את הכספים הדרושים ולהעבירם בדרך לא דרך לאוניברסיטה העברית בירושלים.

יום אחד בוסן שירותי הודיע לי שהגיע עבורי מכתב רישום מחו"ל. לצורך קבלתו נדרשתי להביא את דרכוני. דרכוני, ששימש לי גם תעודת זהות, היה סופקד בצבא. הצלחתי לשכנע את רס"ר הפלוגה שבה שירתתי שיאפשר לי לקבל מסמך הברוד את דרכתי לכמה שעות בטענה שעלי לקבל כספים לקניית תרופות לאמי. בתוך המעמסה היה הסרטיפיקט המיוחל, ולשמחתי לא היה גבול.

לקראת סוף שירותי בצבא החלטתי שאיני נשאר בלטביה יום מיותר אחד. ב-1 באוקטובר 1937 הסתיים השירות. לסידורי העלייה וההכנות נדרשו כשישה שבועות, ואז עליתי לאויה "פרובינסי", שהפליגה מפל קונסטנצה לכיוון ארץ-ישראל.

המנתי ארצה בסתיו של שנת 1937. שנת הלימודים באוניברסיטה על הר הצופים

ובדרך כלל היית מסתדרים עם 3-2 לירות לחודש.

סטיפנדיות לא היו עד שנות הארבעים המאוחרות. ברוב ימי היה מעט סטודנטים שבו ניתן היה לקבל חדרים מטעם הסתדרות הסטודנטים למגורים.

כך נהגו עד שנת 1939 בערך. היו לנו גם ייסורי קליטה. היינו בחורים צעירים, והגענו לבית היו גדולים. מסיבה זו חיפשנו נוחמים אצל בני עירנו, וכך נוצרו קבוצות קבוצות של תלמידים לפי המוצא. בדרך כלל הקבוצה על דיבור בעברית. כשפרצה המלחמה רובנו הפסקנו ללמוד, אך האוניברסיטה עשתה כמיטב יכולתה כדי לתמוך בנו. אני חזרתי ללימודים רק ב-1943 בשנים אלה התחילו להצטרף לאוניברסיטה סטודנטים מן הארץ ובכללם חיילים משוחררים.

להשלמת לימודי למדתי באוניברסיטה לימודים ספרדיים במכינה לספרדית. המורה היה פרופ' חירס פרי ז"ל. הוא לימד אותי ספרדית ופרטוגלית, והוא האיש שהכניס אותי לעולם הספרדי. בסך הכול היית 5-6 תלמידים.

לקראת סוף המלחמה התחלתי לעבוד כמזכיר-עוזר באנציקלופדיה המקראית, ועם הזמן נתפנתי למזכיר המערכת. נמשכתי ללימודי יהדות ספרד ולתולדות האנוסים. מורי, הפרופסורים דינו וכע, ערדונו להפסיק להתמחות בשטחים אלה. ב-1951 זכיתי במס דורבון, ובצעתי של המזכיר האקדמי של האוניברסיטה העברית, אי פוננסקי, יצאתי לספרד לעבוד בארכיון הלאומי במדור תעודות האונקוויזיות לבחינת כמקור לתולדות יהדות ספרד. כן עבדתי בארכיון המדינה בעיירה סיפאקאס (ליד וליאדוליד). בשנת 1952 הוצמתי לחזרות באוניברסיטה העברית בירושלים.

כבר החלה. היה עלי להוכיח לישראל איגרא, שעסק בקבלה לאוניברסיטה, שזה מקרוב השתחררתי מהצבא, והוא אושר את קבלתי. התחלתי ללמוד היסטוריה של עם ישראל כחונ ראשי וכן מקרא והיסטוריה כללית.

כדי לתגמל מהעיר לאוניברסיטה על הר הצופים נסענו בקו 9, שעמד על-יד קולנוע תל-אור. מחיר הנסיעה היה חצי גרוש. היו גם כאלה שהלכו ברגל, אך על פי ששנת 1937 היתה שנת מאורעות, והיה עלינו לעבור דרך שיחי נארה. הדר הרצאות היה בגנין איינשטיין למתמטיקה (היום שוכן בו הסכון ליהדות זמננו). בשנות הארבעים הוסיפו את בנין קוצר, לאחר שנתקבלה תרומה של יהודה קרנז מדרום-אפריקה לפרופ' סוקניק. באלם זה הרצו קלאונר ורופין. למטה היתה המגוה של הסטודנטים.

אלה היו שנים קשות. לא היו לנו אמצעים ונאלצנו לעבוד. אני הסתדרתי כפועל כבישים בעירייה. במשך שנתיים עבדתי יחד עם ערבים 3-4 ימים בשבוע בתיקוני מדרכות וכבישים בשכונות ירושלים. האוניברסיטה הכירה את הקושי וקיימה הרבה שיטורים ארצי הצעירים. כמובן היית עיופים מאוד בשמיעורים.

היית אוכלים במגוה של הסטודנטים. האוניברסיטה סבסדה את ארוחות הצעירים, וארוחה עלתה שלושה גרוש. המגוה נמצאה בבית ערבי ישן על-יד קולנוע אריון, ושם שכנה גם הסתדרות הסטודנטים. לפעמים הארוחה הוות היתה הארוחה הוחדה של הסטודנטים. הרבה סטודנטים חיכו לפתיחת המגוה שעה לפני פתיחתה בשעה 12 בצעירים. לחם ניתן ללא הגבלה. חלק מהסטודנטים אכלו במסעדה הקואופרטיבית ("שוכני של היום) - טרק ולחם ב-11 גרוש. למאשרים לא עלה התקציב לאוכל על שילינג מטרורי ליום. הדר היה עולה במסומצע לירה לסטודנט,